

İstanbul, 9.Ekim.2018

Sirküler Tarihi : 09.10.2018
Sirküler No : 2018 / 087
Konu : Sözleşme Bedellerinin Döviz Cinsinden Belirlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar (09.10.2018 tarihli 2018-086 Sirkülerimize ek açıklamalardır)

13.09.2018 tarihli ve 30534 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 85 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı ile 32 sayılı Kararda değişiklik yapılmış, yapılan değişiklikler;

1) 7/8/1989 tarihli ve 32 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kararın 4'üncü maddesine, "g) Türkiye'de yerleşik kişilerin, Bakanlıkça belirlenen haller dışında, kendi aralarındaki menkul ve gayrimenkul alım satım, taşıt ve finansal kiralama dâhil her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama, leasing ile iş, hizmet ve eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılamaz." bendi

2) Aynı Karara "Geçici Madde 8-Bu Kararın 4'üncü maddesinin (g) bendinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde, söz konusu bentte belirtilen ve daha önce akdedilmiş yürürlükteki sözleşmelerdeki döviz cinsinden kararlaştırılmış bulunan bedeller, Bakanlıkça belirlenen haller dışında; Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenir." Maddesi, eklenmiş; konuyla ilgili ayrıntılı açıklamalarımıza **17.09.2018, 2018-076** sayılı Sirkülerimizde yer verilmişti.

11.8.1989 tarih ve 20249 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARAR'da;

- **Türkiye'de yerleşik kişiler;** yurtdışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahibi Türk vatandaşları dahil Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan gerçek ve tüzel kişiler
- Döviz efektif dahil yabancı parayla ödemeyi sağlayan her nev'i hesap, belge ve vasıtaları olarak tanımlanmaktadır.

6.10.2018 tarihli ve 30557 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2008-32/34)'DE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (**TEBLİĞ NO: 2018-32/51**) ile Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar gereğince tespiti Bakanlığa bırakılan konularda düzenleme yapılmıştır. 28/2/2008 tarihli ve 26801 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)'de değişiklik yapılarak Tebliğin mülga 8 inci maddesi başlığı ile birlikte yeniden düzenlenerek döviz cinsinden ve dövize endeksli sözleşmeler ile ilgili düzenlemelerde bulunulmuştur.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda ve ilgili Tebliğde yapılan düzenlemelere ilişkin Sözleşme Bedellerinin Döviz Cinsinden Belirlenmesine İlişkin **Özet Tablo aşağıda gösterilmiştir:**

SÖZLEŞME BEDELLERİNİN DÖVİZ CİNSİNDEN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN ÖZET TABLO				
Fıkra No	Sözleşmenin Çeşidi	Konusu	Dövizde endeksli yapıp yapılamayacağı	13.9.2018 tarihinden önce akdedilen sözleşmelerin TL'ye çevrilip çevrilmeyeceği
1	Gayrimenkul satış sözleşmeleri	Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri, konusu serbest bölgeler dahil yurt içinde yer alan gayrimenkuller olan, konut ve çatılı iş yeri dâhil gayrimenkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	Döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak kararlaştırılmaz.	Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenmelidir.
2	Gayrimenkul kiralama sözleşmeleri	Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri, konusu serbest bölgeler dahil yurt içinde yer alan gayrimenkuller olan, konut ve çatılı iş yeri dâhil gayrimenkul kiralama sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	Döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak kararlaştırılmaz.	Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenmelidir.
3	İş akdi sözleşmeleri	Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri ve yurt içerisinde ifa edecekleri, iş sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	Döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak kararlaştırılmaz.	Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenmelidir.
Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri ve yurt		Döviz cinsinden veya dövizde endeksli	Türk parası olarak taraflarca yeniden	

		dışında ifa edilecekleri, iş	olarak <u>kararlaştırılabilir.</u>	<u>belirlenmek zorunda değildir.</u>
		sözleşmelerinde sözleşme bedeli		
		ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri		
4	Danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dâhil hizmet sözleşmeleri	Türkiye'de yerleşik kişilerin; kendi aralarında akdedecekleri, danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dâhil hizmet sözleşmelerinde, sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılamaz.</u>	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmelidir.</u>
		Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişilerin taraf oldukları hizmet sözleşmeleri,	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılabilir.</u>	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmek zorunda değildir.</u>
		İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılabilir.</u>	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmek zorunda değildir.</u>
		Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışında gerçekleştirecekleri faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılabilir.</u>	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmek zorunda değildir.</u>
		Türkiye'de yerleşik kişilerin, kendi aralarında akdedecekleri, Türkiye'de başlayıp yurt dışında sonlanan ve yurt dışında başlayıp Türkiye'de sonlanan elektronik haberleşme ile ilgili hizmet sözleşmeleri.	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılabilir.</u>	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmek zorunda değildir.</u>

ANIL YEMİNLİ MALİ MÜSAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ

Kartalteppe Mahallesi Alem Sokak Billursaray Apt. No:3 K:4-5 D:14-16 34145 İncirli – Bakırköy / İstanbul

Tel: +90 212 660 98 12 Fax: +90 212 660 86 11 web: www.anilymm.com

e-mail: info@anilymm.com

Bakırköy V.D. : 069 035 6037

5	Gemilerin inşası, tamiri ve bakımı dışında kalan eser sözleşmeleri	Türkiye'de yerleşik kişilerin; kendi aralarında akdedecekleri, eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılamaz.</u>	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmelidir.</u>
---	--	--	--	--

		Türkiye'de yerleşik kişilerin; kendi aralarında akdedecekleri, 16/12/1999 tarihli ve 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda tanımlanan gemilerin inşası, tamiri ve bakımına ilişkin sözleşmelerde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılabilir.</u>	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmek zorunda değildir.</u>
6	İş makineleri dâhil taşıt satış sözleşmeleri dışında kalan menkul satış sözleşmeleri	Türkiye'de yerleşik kişilerin; kendi aralarında akdedecekleri İş makineleri dâhil taşıt satış sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılamaz.</u>	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmelidir.</u>
		Türkiye'de yerleşik kişilerin; kendi aralarında akdedecekleri, iş makineleri dâhil taşıt satış sözleşmeleri dışında kalan menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılabilir.</u>	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmek zorunda değildir.</u>
7	İş makineleri dâhil taşıt kiralama sözleşmeleri dışında kalan Menkul kiralama sözleşmeleri	Türkiye'de yerleşik kişilerin; kendi aralarında akdedecekleri İş makineleri dâhil taşıt kiralama sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılamaz.</u>	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmek zorunda değildir.</u>

ANIL YEMİNLİ MALİ MÜSAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ

Kartalteppe Mahallesi Alem Sokak Billursaray Apt. No:3 K:4-5 D:14-16 34145 İncirli – Bakırköy / İstanbul

Tel: +90 212 660 98 12 Fax: +90 212 660 86 11 web: www.anilymm.com e-mail: info@anilymm.com

Bakırköy V.D. : 069 035 6037

		Türkiye'de yerleşik kişilerin; kendi aralarında akdedecekleri, iş makineleri dâhil taşıt kiralama sözleşmeleri dışında kalan,	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılabilir.</u>	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmek zorunda değildir.</u>
--	--	---	--	---

		menkul kiralama sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri		
8	Bilişim teknolojileri kapsamında yurt dışında üretilen yazılımlara ilişkin satış sözleşmeleri ile donanım ve yazılımlara ilişkin lisans ve hizmet sözleşmeleri	Türkiye'de yerleşik kişilerin; kendi aralarında akdedecekleri, bilişim teknolojileri kapsamında yurt dışında üretilen yazılımlara ilişkin satış sözleşmeleri ile donanım ve yazılımlara ilişkin lisans ve hizmet sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılabilir.</u>	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmek zorunda değildir.</u>
9	Finansal Kiralama (Leasing) Sözleşmeleri ile Finansal Kiralama (Leasing) Sözleşmeleri	Finansal Kiralama (Leasing) Sözleşmeleri 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda tanımlanan gemilere ilişkin finansal kiralama (leasing) sözleşmelerinde , sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılmaz.</u> Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak <u>kararlaştırılabilir.</u>	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmelidir.</u> Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmek zorunda değildir.</u>
10	32 sayılı Kararın yurt dışından temin edilen kredilere ilişkin 17 ve yurt içinden temin	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın yurt dışından temin edilen kredilere ilişkin 17 ve	Döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak	Türk parası olarak taraflarca <u>yeniden belirlenmek zorunda değildir.</u>

edilen kredilere ilişkin 17/A maddeleri kapsamında yapılacak finansal kiralama (leasing) sözleşmeleri	yurt içinden temin edilen kredilere ilişkin 17/A maddeleri kapsamında yapılacak finansal kiralama (leasing) sözleşmelerine ilişkin bedeller	<u>kararlaştırılabilir.</u>	
--	--	------------------------------------	--

11	İş Sözleşmeleri ile Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin taraf olduğu iş sözleşmeleri	İş Sözleşmeleri	Döviz cinsinden veya Döviz endeksli olarak kararlaştırılmaz.	Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenmelidir.
		Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin taraf olduğu iş sözleşmelerinde, sözleşme bedeli ve bu	Döviz cinsinden veya Döviz endeksli olarak kararlaştırılabilir.	Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenmek zorunda değildir.
12	Kamu kurum ve kuruluşları ile Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerinin taraf olduğu gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama dışında kalan sözleşmeler	Kamu kurum ve kuruluşları ile Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerinin taraf olduğu gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama dışında kalan sözleşmelerde, sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	Döviz cinsinden veya döviz endeksli olarak kararlaştırılabilir.	Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenmek zorunda değildir.
13	Kamu kurum ve kuruluşlarının taraf olduğu döviz cinsinden veya döviz endeksli ihaleler, sözleşmeler ve	Kamu kurum ve kuruluşlarının taraf olduğu döviz cinsinden veya döviz endeksli ihaleler, sözleşmeler ve milletlerarası antlaşmaların ifası kapsamında olmak kaydıyla; yüklenicilerin üçüncü taraflarla akdedeceği	Döviz cinsinden veya döviz endeksli olarak kararlaştırılabilir.	Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenmek zorunda değildir.

ANIL YEMİNLİ MALİ MÜSAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ

Kartalteppe Mahallesi Alem Sokak Billursaray Apt. No:3 K:4-5 D:14-16 34145 İncirli – Bakırköy / İstanbul

Tel: +90 212 660 98 12 Fax: +90 212 660 86 11 web: www.anilymm.com

e-mail: info@anilymm.com

Bakırköy V.D. : 069 035 6037

milletlerarası antlaşmaların ifası kapsamında olmak kaydıyla; yüklenicilerin üçüncü taraflarla akdedeceği gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri dışında kalan sözleşmeler	gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri dışında kalan sözleşmelerde, sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri		
--	--	--	--

14	Bankaların taraf olduğu sözleşmeler	Hazine ve Maliye Bakanlığının 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirdiği işlemlerle ilgili olarak bankaların taraf olduğu sözleşmelerde, sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	Döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak kararlaştırılabilir.	Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenmek zorunda değildir.
15	Sermaye piyasası araçları işlemleri	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile bu Kanuna dayalı olarak yapılan düzenlemeler çerçevesinde sermaye piyasası araçlarının (yabancı sermaye piyasası araçları ve depo sertifikaları ile yabancı yatırım fonu payları da dahil olmak üzere) döviz cinsinden oluşturulması, ihracı, alım satımı ve yapılan işlemlere ilişkin yükümlülükler	Döviz cinsinden kararlaştırılabilir.	Türk parası olarak belirlenmek zorunda değildir.
16	Dışarıda yerleşik	Dışarıda yerleşik kişilerin	Döviz cinsinden veya	Türk parası olarak

ANIL YEMİNLİ MALİ MÜSAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ

Kartaltepe Mahallesi Alem Sokak Billursaray Apt. No:3 K:4-5 D:14-16 34145 İncirli – Bakırköy / İstanbul

Tel: +90 212 660 98 12 Fax: +90 212 660 86 11 web: www.anilymm.com e-mail: info@anilymm.com

Bakırköy V.D. : 069 035 6037

	kişiler ile serbest bölgelerdeki şirketlerin taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmeleri	Türkiye'de bulunan; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler ile serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmelerinde, sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri	dövizde endeksli olarak kararlaştırılabilir.	tarafarla yeniden belirlenmek zorunda değildir.
--	---	---	---	--

17	Yolcu, yük veya posta taşıma faaliyetinde bulunan ticari havayolu işletmeleri ile ilgili diğer bazı işletmelerin Türkiye'de yerleşik kişilerle döviz cinsinden veya dövizde endeksli bedeller içeren gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri haricindeki sözleşmeleri	Türkiye'de yerleşik yolcu, yük veya posta taşıma faaliyetinde bulunan ticari havayolu işletmeleri; hava taşıma araçlarına, motorlarına ve bunların aksam ve parçalarına yönelik teknik bakım hizmeti veren şirketler; sivil havacılık mevzuatı kapsamında havalimanlarında yer hizmetleri yapmak üzere çalışma ruhsatı alan veya yetkilendirilen kamu ya da özel hukuk tüzel kişiliği statüsündeki kuruluşlar ile söz konusu kuruluşların kurdukları işletme ve şirketler ile doğrudan veya dolaylı olarak sermayelerinde en az %50 hisse oranına sahip olduğu ortaklıkların Türkiye'de yerleşik kişilerle gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri haricindeki sözleşmeleri	Döviz cinsinden veya dövizde endeksli bedeller içeren şekilde akdetmeleri mümkündür.	Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenmek zorunda değildir.
----	--	---	---	--

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1) Sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak kararlaştırılamayan sözleşmeler kapsamında düzenlenecek kıymetli evraklarda yer alan bedellerin döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak belirlenmesi mümkün değildir.

2) Uluslararası piyasalarda fiyatı döviz cinsinden belirlenen kıymetli madenlere ve/veya emtiaya endekslenen ve/veya dolaylı olarak dövizde endekslenen sözleşmeler, Türk Parası Kıymetini Koruma

ANIL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ

Kartaltepe Mahallesi Alem Sokak Billursaray Apt. No:3 K:4-5 D:14-16 34145 İncirli – Bakırköy / İstanbul

Tel: +90 212 660 98 12 Fax: +90 212 660 86 11 web: www.anilymm.com

e-mail: info@anilymm.com

Bakırköy V.D. : 069 035 6037

Hakkında 32 Sayılı Kararın 4'üncü maddesinin (g) bendi uygulaması kapsamında dövize endeksli sözleşme olarak değerlendirilir

3) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışındaki; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, işlettiği veya yönettiği fonlar, yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler ile doğrudan ya da dolaylı olarak sahipliklerinde bulunan şirketler Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 4'üncü maddesinin (g) bendi1 uygulaması kapsamında Türkiye'de yerleşik olarak değerlendirilir.

4) **İstisna tanınan tarafların mutabakatıyla** yeni yapılacak sözleşmelerin Türk parası cinsinden yapılmasını veya mevcut döviz cinsinden veya dövize endeksli sözleşmelerde yer alan bedellerin Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın Geçici 8 inci maddesi uyarınca Türk parası olarak yeniden kararlaştırılmasını talep etmesi durumunda sözleşmelerde yer alan bedeller Türk parası cinsinden kararlaştırılır.

**Bilgilerinizi rica ederiz,
SAYGILARIMIZLA,**

Anıl Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim A.Ş.